

Van den Bosch en Voorwinde wilden dat aan van Velsen overlaten – zij zaten zelf tot over hun oren in het steunwerk ten behoeve van zeemansgezinnen en onderduikers. De bedoeling was dat van Velsen voor het Comité twee andere niet al te jeugdige figuren zou aantrekken. De eerste die hij benaderde, was de pas ontslagen directeur van de plaatselijke telefoon-diensten in Den Haag en Rotterdam, L. Neher, en op diens aanraden werd J. L. Chaillet, een oud-luitenant ter zee, die lange tijd vooraanstaande functies in de Bataafse Petroleum-Maatschappij bekleed had maar op dat moment een van de directeuren was van het Nederlands Luchtvaartlaboratorium, bij de opzet betrokken; Neher kende Chaillet uit de Haagse *Rotary*.

Chaillet heeft slechts enkele maanden aan het Nationaal Comité van Verzet (wij zullen nu maar af en toe van 'het NC' gaan spreken, zoals men toen ook deed¹) deel kunnen uitmaken: hij werd in de herfst van '43 gearresteerd wegens hulp aan ondergedoken Joden², maar van Velsen en Neher zijn tot aan de bevrijding illegaal actief gebleven en wij willen bij hen iets langer stilstaan.

'Van Velsen', aldus mej. mr. M. A. Tellegen (die later in het NC opgenomen werd), 'was de gangmaker, de enthousiaste man die zeer stimulerend werkte. Neher was de tacticus die het best de zaak bij elkaar hield.'³ Misschien is Neher onbedoeld in deze formulering toch ietwat naar de tweede plaats geschoven. Wij zien daar geen reden voor. Precies omgekeerd: van Velsen

¹ Het Nationaal Comité van Verzet moet onderscheiden worden van het begin april '43 'opgerolde' Nationaal Comité dat namens het vijftien leden tellende Grootburgercomité optrad. Dat Grootburgercomité is voortgezet als 'Vaderlands Comité ('het VC') – wij zullen dat in hoofdstuk 9 behandelen. Naast het 'eerste' Nationaal Comité was er ook het Politiek Convent: de bijeenkomsten van de leidende figuren uit de zes grote democratische partijen. Het 'eerste' Nationaal Comité was breder van samenstelling geweest dan het Politiek Convent: het bestond immers uit drie politieke leiders (Schouten, Verschuur en Vorrink) en twee niet-politieke figuren (Menten en Ringers) die beiden in overleg met een door prof. mr. P. Scholten geleide groep gekozen waren. Het bleek na de oorlog moeilijk, al die organisaties uiteen te houden. Zo troffen wij in deel VII van de verslagen der Enquêtecommissie de volgende in 1950 gevoerde dialoog aan tussen mr. G. E. van Walsum, lid van het Politiek Convent voor de Christelijk-Historische Unie, en mr. L. A. Donker, voorzitter van de commissie:

'Mr. Donker: Bij het Politiek Convent lag het accent op het feit dat de leden daarvan vertegenwoordigers van politieke partijen waren. Bij de groep-Scholten lag dat dus anders?

Mr. van Walsum: Ja.

Mr. Donker: Maar nu het Nationaal Comité.

Mr. van Walsum: Het Nationaal Comité was een samenvloeiing van deze groeperingen. Zoals ik u heb verteld, is het comité zelf uitdrukkelijk samengesteld